

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"צ 51663-05-20 זרוע'ינסקי נ' ג'יי.אל. פיתוח ויזמות בע"מ ואח'

מספר בקשה: 1

לפני כבוד סגן הנשיא עמית יריב

המבקש:

רועי זרוע'ינסקי
ע"י ב"כ עו"ד נדב אפלבוים

נגד

המשיבים:

1. ג'יי.אל. פיתוח ויזמות בע"מ
2. אלעד שריקי
3. פיטריסיה חג'ג'
ע"י ב"כ עו"ד שי ארז

החלטה

בבקשה לאישור תובענה ייצוגית

1. לפניי בקשה לאישור תובענה ייצוגית שעניינה משלוח דברי פרסומת ללא קבלת אישור מפורש מהמבקש וזאת בניגוד להוראות סעיף 30א לחוק התקשורת (בזק ושידורים), תשמ"ב-1982 (להלן: "החוק").

רקע עובדתי וטענות הצדדים

2. המבקש הוא, כהגדרתו, איש הייטק המועסק בחברת ג'נרל אלקטריק (GE). הבעלים הוא בעליו של קו טלפון סלולרי שמספרו פורט בבקשת האישור.

המבקש חבר בעמותת אל-ספאם שמטרתה למגר את דואר הזבל בישראל, ומנהל קבוצת הפייסבוק "זה זבל זה? שאלות ותשובות על דואר זבל (ספאם)" של עמותת אל-ספאם (להלן: "קבוצת הפייסבוק").

3. המשיבה 1 היא חברה פרטית העוסקת במתן שירות של הבטחת תשלום דמי שכירות לבעלי נכסים להשכרה. המשיב 2 הוא מנכ"ל המשיבה 1, והמשיבה 3 היא בעלת המניות והדירקטורית היחידה של המשיבה.

4. ביום 24.3.2020 התקבל במכשירו הנייד של המבקש המסרון הבא:

"היי רועי,

בימים כמו אלו, בעלי דירות

להשכרה חייבים להגן על שכר הדירה

שלהם. אם הדייר לא ישלם – אנחנו נשלם.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"צ 51663-05-20 זרוע'ניסקי נ' ג'יי.אל. פיתוח ויזמות בע"מ ואח'

לחצו לפרטים נוספים < http://w/Ot/io/4blpQ

להסרה השיבו: "הסר"

5. המבקש מציין כי לחיצה על הקישורית המופיעה במסרון מעבירה את הגולש לכתובת אחרת בה מצוי דף הנחיתה של המשיבה 1, אשר מזמין את הנמען לרכוש מהשירותים שהמשיבה 1 מציעה.
6. המבקש טוען כי לא היה בקשר קודם עם מי מהמשיבים ואף לא התיר להם לשלוח אליו דברי פרסומת או מסר להם את פרטיו.
7. המבקש טוען כי ביום 24.3.2020 פנה למשיבים במכתב התראה, ברם עד למועד זה המשיבים לא השיבו למכתב.
8. לפיכך, הגיש המבקש בקשה זו בגינה מבקש ליתן צו עשה המורה למשיבים להימנע משיגור דברי פרסומת בניגוד להוראות הדין, ולהורות למשיבים לפצות את חברי הקבוצה בסך של 100 ₪ לכל אחד.
9. בתגובה לבקשה, טענו המשיבים כי הנמענים שקיבלו את ההודעות הסכימו מראש לשליחתם בשיחות טלפון שנערכו עימם דרך מוקד הטלפוני של המשיבה 1. עוד מוסיפים המשיבים כי רק חלק מהשיחות הוקלטו כך שאין בידם להציג הסכמה מתועדת לגבי כל אחד ממקבלי הודעת הטקסט.
10. לטענת המשיבים, הזמן והעלות הכרוכים בהאזנה לכל אחת מן השיחות ובאיתור כל המקרים בהם ניתנה הסכמה לעומת מקרים בודדים, אם קיימים בכלל, שבהם לא ניתנה הסכמה – מצדיקים את דחיית הבקשה.
11. המשיבים טענו אף כי נועצו בעו"ד שיאון מורבציק בנוגע לנושא הדיוור וחוק התקשרות בטרם פנו ללקוחות פוטנציאליים, אשר נתן למשיבה 1 חוות דעת משפטית לפיה שליחת הודעה חד פעמית למשכירי דירות היא חוקית מאחר שמדובר בעסק, כך שכל שההודעות פגומות מבחינת חוקיותן, הדבר נובע מהנחיות משפטיות שגויות שקיבלה המשיבה 1.
12. עוד טוענים המשיבים כי אין למבקש עילת תביעה אישית כלפיהם, מאחר שנעשתה אליו פנייה באופן חד פעמי כבעל עסק כדי להודיע על שירות החברה ולצרפו למעגל המתעניינים בשירות במטרה להעביר מידע, שכן הם מתייחסים אל בעלי הדירות כבעלי עסק.
13. בנוסף, טוענים המשיבים כי סכום התביעה הוא עצום ביחס לחברה המשיבה 1, היות ועד עתה החברה פועלת בהפסד, כך שאישור התביעה יהווה עוול קשה, עד כדי גזר דין מות

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"צ 51663-05-20 זרוע'ניסקי נ' ג'יי.אל. פיתוח ויזמות בע"מ ואח'

לחברה. כמו כן, טוענים המשיבים כי אין קבוצה של נפגעים כפי שטוען לה המבקש, וכי אין כימות הגיוני וסביר של הנזק הנטען ולכן יש לדחות את התביעה.

דיון והכרעה

14. בדיון המקדמי שהתקיים ביום 18.1.2021, הסכימו הצדדים כי אין צורך בחקירות על מנת להכריע בבקשה, וניתן צו לסיכומים.

15. לאחר עיון בבקשה, בתגובה ובתשובה לה; בראיות הצדדים ובסיכומיהם אני סבור כי דין הבקשה להתקבל, וכי התובענה ראויה להתברר כתובענה ייצוגית.

16. המשיבים העלו מספר טענות:

א. המסרון נשוא התובענה חוסה תחת החרג הקבוע בסיפא 30א(ב) לחוק – "הודעה חד פעמית לבית עסק";

ב. המשיבים נוהגים לקבל את הסכמת הנמען בשיחה מוקלטת מראש;

ג. התנאים לאישור התובענה כייצוגית לא מתקיימים.

אדון בטענות אלו לפי הסדר.

המסרון הוא חריג בהתאם לסעי' 30א(ב) לחוק

17. כאמור, המשיבים טענו כי בהתאם לחוות דעתו של עו"ד מורבצ'יק מטעמם, יש לראות במבקש כ - "בית עסק" משהוא משכיר דירה וההודעה נשלחה כדי להציע לו להצטרף לרשימת הנמענים. ודוק: הוראות החוק קובעות ארבעה תנאים מצטברים בהתקיימם פנייה מטעם המפרסם לנמען לא תיחשב כהפרה של הוראותיו:

א. פנייה חד פעמית;

ב. הנמען היא בית עסק;

ג. הפנייה נעשתה באחת הדרכים האמורות בסעיף;

ד. הפנייה מהווה הצעה להסכים לקבל דברי פרסומת מן המפרסם.

18. בענייננו, התנאי השני והתנאי הרביעי אינם מתקיימים. למעשה, די בעובדה שלא מתקיים התנאי הרביעי, קרי – שההצעה אינה הצעה להצטרף לרשימת התפוצה (שהיא חריג מותר),

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"צ 51663-05-20 זרוע'ניסקי נ' ג'יי.אל. פיתוח ויזמות בע"מ ואח'

אלא משלוח הצעה קונקרטית כבר בשלב זה – כדי לייתר את הצורך לבחון, בשלב זה, את השאלה אם מי שמשכיר דירה הוא בבחינת "בית עסק".

19. בהקשר זה יצוין, כי אינני משוכנע כלל כי די בעובדה שאדם משכיר דירה אחת כדי להפוך אותו ל"בית עסק": גם מבחינת דיני המס, השכרת דירה אחת אינה נחשבת "עסק": היא אינה מחייבת רישום כעוסק, אינה מזכה בניכוי הוצאות ואינה מחייבת בשיעורי המס החלים על עסקים. אינני סבור שיש הצדקה עיונית או מעשית לקבוע, כי לצורכי חוק התקשורת, ניתן לראות במשכיר דירה "בית עסק", אולם כאמור, מאחר שממילא תוכן ההודעה אינו עומד בדרישת התנאי הרביעי, אין צורך בשלב זה לקבוע מסמרות לעניין זה.

20. גם אם פעלו המשיבים בהתאם לחוות דעת משפטית, אין בכך כדי לשלול את התאמתה של התובענה להתנהל כתובענה ייצוגית, והמשמעות שיש ליתן לחוות הדעת ייבחן במסגרת ההליך עצמו.

התקבלה הסכמת המבקש בשיחה מוקלטת

21. סעיף 30א(ב) לחוק אוסר על משלוח דבר פרסומת ללא הסכמה מפורשת מראש **ובכתב**, לרבות בשיחה מוקלטת, כאשר הנטל להוכחת הסכמת הנמען מוטל על המפרסם.

22. בענייננו, המשיבים טענו כי התבקשה הסכמת המבקש לקבלת דברי פרסומת בשיחה טלפונית. ודוק: המשיבים לא הציגו ולו ראשית ראיה לקיומה של הסכמה כאמור – ודאי לא ביחס למבקש, אך גם ביחס לאחרים: המשיבים הציגו שלושה תמלילים של הקלטות שיחה, ומתוכם – באחד ניתנה הסכמה למשלוח דואר פרסומי, ובשניים ניתנה הסכמה לשיחה חוזרת באופן קונקרטי, לא לצירוף לרשימת התפוצה.

העובדה שגם במדגם שבחרו המשיבים עצמם להציג רק ב-33% ניתן למצוא הסכמה מפורשת לצירוף למאגר הדיוור – מלמדת כי יש קושי בטענת המשיבים שהם פונים רק למי שאישר בשיחת טלפון ליצור עמו קשר.

התנאים לאישור תובענה ייצוגית

23. על פי סעיף 8 (א) לחוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו – 2006:

"(א) בית המשפט רשאי לאשר תובענה ייצוגית, אם מצא שהתקיימו כל אלה:

(1) התובענה מעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה, ויש אפשרות סבירה שהן יוכרעו בתובענה לטובת הקבוצה;

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"צ 51663-05-20 זרוע'ניסקי נ' ג'יי.אל. פיתוח ויזמות בע"מ ואח'

(2) תובענה ייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות הענין;

(3) קיים יסוד סביר להניח כי ענינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בדרך הולמת; הנתבע לא רשאי לערער או לבקש לערער על החלטה בענין זה;

(4) קיים יסוד סביר להניח כי ענינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בתום לב.

24. המבקש הציג בבקשה מטעמו את השאלות העובדתיות המשותפות לחברי הקבוצה והן: האם המשיבים שיגרו את המסרונים; האם מטרת המסרונים לקדם את עסקיהם של המשיבים; האם מטרת המסרונים לעודד הוצאת כספית של הנמענים; האם המשיבים שיגרו את דבר הפרסומת מבלי שקיבלו את הסכמתם של הנמענים; האם המשיבים שלחו לנמענים הודעות החשודות כדבר פרסומת במלי שצינו את פרטיהם. חלק מן השאלות – אינן שנויות כלל במחלוקת. ברור, למשל, כי המשיבים שלחו את המסרונים, וכי תכליתם קידום עסקיהם של המשיבים והוצאתם כספים. השאלה הרלוונטית שנתרה היא האם התקבלה הסכמת הנמענים, ואם מדובר בחריג לקבוע בחוק.

בנוסף, המבקש הציג את השאלות המשפטיות המשותפות לחברי הקבוצה והן: האם ההודעות שנשלחו על ידי המשיבים הן בגדר "דבר פרסומת"? "האם המשיבים הפרו את הוראות סעיף 30א לחוק; האם המשיבים 2-3 נושאים באחריות אישית בגין עוולות המשיבה 1?

25. מכאן, שדי בשאלות משותפות אלו בכדי לקבוע כי התובענה מעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה. בהערת אגב אציין, כי ככל שקיימים נמענים שהסכימו לקבל את המסרון - הרי שאינם באים בגד הקבוצה לעניין משלוח ללא הסכמה.

לא זו אף זו: גם השאלה אם משכיר דירה הוא בבחינת "בית עסק" לעניין חוק התקשורת – אף היא שאלה משפטית המשותפת לחברי הקבוצה, ואשר מתאימה לבירור במסגרת של תובענה ייצוגית.

26. אוסיף, כי אני סבור כי תובענה ייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות העניין, זאת לאור היקף ההודעות שנשלחו ומורכבות ניהול ההליך, שכן אם יוגשו תביעות אלה כתביעות אישיות - הרי שבתי המשפט יוצפו בהליכים רבים מאוד, באופן העלול ליצור עומס מיותר מחד, והכרעות סותרות מאידך.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"צ 51663-05-20 זרוע'ניסקי נ' ג'יי.אל. פיתוח ויזמות בע"מ ואח'

27. כך גם אני סבור כי סיכויי ההליך עולים על הנדרש בלב זה של ההליך והבקשה הוכיחה עילת תביעה ברמה ראשונית לכאורית כפי שנדרש בפסיקה (ראו לעניין זה ת"א 6730-08-13 היילברון נ' קבוצת עזריאלי בע"מ, פורסם בנבו, 19.2.2015).

28. המשיבים העלו בתגובתם ובסיכומיהם טענות אישיות כלפי המבקש (המבקש הוא תובע סדרתי; לא פנה בפנייה מוקדמת; פועל באופן העלול לפגוע בחברי הקבוצה וכי המבקש סובל מרגישות יתר לגבי שיגור דואר זבל בניגוד לחוק). ראשית, הפסיקה קבעה כי אין כל פסול בהגשת תביעות מרובות, במיוחד כאשר מטרתו של המבקש הוא מיגור תופעת הספאם תוך מימוש תכלית החוק. שנית, המבקש טען כי פנה אל המשיבים בפנייה מוקדמת (ראו סעי' 16-18 לבקשה), אך לא נענה.

29. אעיר, כי מאחר שמדובר בטענות הנוגעות במישרין לאופיו של המבקש, אני סבור כי הנטל שעל הטוען טענה מסוג זה להרים הוא גבוה במיוחד, אולם ממילא, גם אם הנטל הוא הנטל הרגיל בהליך אזרחי, יש לקבוע כי המשיבים לא עמדו בו, ולא הראו כי אם יוותר ההליך בידי המבקש, לא ינוהל באופן הולם או בתום לב.

30. לפיכך, אני סבור כי קיים יסוד סביר להניח כי עניינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בדרך הולמת וכי קיים יסוד סביר להניח כי עניינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בתום לב.

31. טרם סיום אציין כי המשיבים מכחישים כי נגרם נזק למבקש ולקבוצה. ודוק: בכל הנוגע לנזק של המבקש, הרי שהיקף הנזק ואומדנו שמור לשלב בירור התובענה הייצוגית לגופה, כאשר ככל שיידרש לכך, המבקש יטען במסגרת ההליך הייצוגי בעניין. בכל הנוגע לנזק הקבוצתי, הרי שקמה חזקה כי לכל נעמן שקיבל את ההודעה נגרם נזק רע"א 1954/14 חזני נ' הנגבי בפסקה 2 לפסק דינו של השופט ע' פוגלמן (4.8.2014).

32. כמו כן, גם טענת המשיבים לגבי מצבם הכלכלי להידחות, שכן לא הוצגו כל ראיות המעידות על מצבה הכלכלי של המשיבה 1. מכל מקום, חוק התקשורת אינו מחרג מהחובות הקבועים בו עסקים קטנים, חדשים או נטולי משאבים, כך שמצבם הכלכלי של המשיבים אין בו כדי להשפיע בבואי להחליט בבקשה הנוגעת לפעילות המשיבים ועמידתה בתנאי הדין.

33. הפועל היוצא הוא כי אני מאשר את ניהול ההליך כתובענה ייצוגית, ומורה כדלקמן:

א. הקבוצה שבשמה תנוהל התובענה הייצוגית תכלול את כל מי שקיבל מאת המשיבה 1 מסרון ב-7 השנים שלפני הגשת בקשת האישור ועד למועד החלטה זו המהוות דבר פרסומת כהגדרתם בסעיף 30א לחוק התקשורת (בזק ושידורים), תשמ"ב – 1982, ואשר המשיבה 1 לא תציג בעניינו אישור מפורש למשלח דברי פרסומת, או

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"צ 51663-05-20 זרוע'ינסקי נ' ג'יי.אל. פיתוח ויזמות בע"מ ואח'

שבמסרון לא ניתנה אפשרות ליתן הודעת סירוב או לא צוינה האפשרות ליתן הודעת סירוב כנדרש על פי סעיף 30 לחוק התקשורת הנ"ל.

ב. התובע המייצג יהיה רועי זרוע'ינסקי; בא כוח התובע המייצג יהיה עו"ד נדב אפלבוים.

ג. עילת התביעה: הפרת הוראות סעיף 30 לחוק התקשורת (בזק ושידורים), השאלות המשותפות לקבוצה – האם המשיבים קיבלו את הסכמת חברי הקבוצה למשלוח ההודעות? האם ההודעות שנשלחו נכללות בגדר החרג הקבוע בסעיף 30 א (ב) לחוק התקשורת.

ד. הסעדים הנתבעים: צו עשה המורה למשיבים להימנע משיגור דברי פרסומת בניגוד להוראות הדין ופיצוי כספי בסך 100 ₪ לכל אחד מחברי הקבוצה.

34. בהתאם להוראות סעיף 25 (א) (1) לחוק תובענות ייצוגיות, יפרסמו הצדדים הודעה בדבר ההחלטה לאשר את התובענה כתובענה ייצוגית. טיוטת ההודעה תועבר לאישור בית המשפט לא יאוחר מיום 1.12.2021, ואז יינתנו הנחיות לעניין דרך הפרסום ומקום הפרסום.

המשיבה 1 היא שתישא בהוצאות הפרסום.

35. המשיבים יגישו כתב הגנה בתובענה הייצוגית לא יאוחר מיום 1.1.2022.

36. קדם משפט נקבע לפניי ליום 24.1.2022 בשעה 13:00.

37. המזכירות תעביר העתק ההחלטה למנהל בתי המשפט, לרישום בפנקס התובענות הייצוגיות.

38. המשיבים יישאו בהוצאות בקשת האישור בסך 5,000 ₪ ובשכר טרחת ב"כ המבקש בסך 15,000 ₪ בגין בקשת האישור.

39. תז"פ 2.12.2021.

ניתנה היום, א' חשוון תשפ"ב, 07 אוקטובר 2021, בהעדר הצדדים.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"צ 51663-05-20 זרוע'ינסקי נ' ג'יי.אל. פיתוח ויזמות בע"מ ואח'

עמית יריב, סגן נשיא

